

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS BEN'S ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Amersfoort; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Sappemeer; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschedé; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds J. Smelik, Apeldoorn; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stool, Groningen; D. Stroot, Bussum; Prof. Dr C. v. Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen
Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V. — Goes

Postrekening No. 406040 — Telefoon 2424
BUREAU „DE REFORMATIE“ — GOES
Ingevolge papierenwetgeving B.P.P. no. 6385 verschijnt deze uitgave
wekelijks en is de omvang van dit nummer 8 pag. form. 30 x 41½ cm.

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling
Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar
Advertentie: 10 cent per min. Losse nummers 20 cent

BEZWAARDEN

over en onder de synodocratie 52

HOOFDARTIKEL

De friesche predikanten, I.

Twee duidelijk onderscheiden groepen van bezwaardenen hebben we thans in oogenschouw genomen.

De eerste werd gevormd door de leiders van de vroegere „Wachter“. Zij wilden in het spoor van Prof. Lindeboom blijven gaan. Iedere veronderstelling voor of bij den doop verwierpen ze daarom met kracht. Niet minder de idee van een doop, welke aan uitverkorenen of geloovigen iets meer zou verzegelen dan aan niet-uitverkorenen of niet-geloovigen. En de bekende stelling, door de Wachter-groep reeds in 1905 gelanceerd, deze n.l., dat de doop niet iets beteekent en verzegelt wat in den doopeling aanwezig is of voorondersteld wordt aanwezig te zijn, maar de beloften van het Genadeverbond in het Evangelie geopenbaard, aanvaardden ze van ganscher harte.

De volgende categorie bestond uit aanhangers van de Wijsbegeerte der Wetsidee. Door hun scherpere kijk op de scholastieke misvorming van de Schriftuurlijke waarheid, ontdekten en doorzagen ze de onjuiste en gevaarlijke achtergronden van de kuyperiaansche verbonds- en doopconstructie volkomen en propageerden, althans aanvankelijk, de reformatische leer daaromtrent met kracht en vuur.

Naast deze beide stroomingen onder de bezwaardenen vraagt evenwel nog een derde onze aandacht: die der z.g. „bezwaarde friesche predikanten“. Ze ontstond later dan de reeds genoemde. Maar het heeft er allen schijn van, dat ze in onderscheiding van de beide eerstgenoemde ook in het vervolg nog wel een en ander van zich zal laten hooren.

Oók daarom moeten we op haar letten!

Onder de vele bezwaarschriften, welke op de tafel van de buitengewone Synode van Utrecht, gehouden in 1946, werden geworpen, bevond zich ook een lijvig stuk van een aantal predikanten, hulppredikers en candidaten tot den Heiligen dienst, welke aan de friesche Gereformeerde Kerken verbonden waren.

In hun brief aan deze synode ontwikkelden ze een aantal bezwaren tegen de door de beide vorige Generale Synodes genomen besluiten en verrichte handelingen en lanceerden een paar voorstellen, welke naar hun overtuiging een weg konden openen om uit de kerkelijke moeilijkheden te geraken.

Ze verwachtten van de nieuwe utrechtsche synode niets minder, dan dat zij de verschillende besluiten en handelingen van haar voorgangers zou wijzigen, ongedaan maken of terugnemen, omdat naar hun overtuiging het waarachtig belang der kerken, in overeenstemming met den eisch van waarheid en recht, daardoor zou worden gediend.

Voorreest hebben zij ernstige bezwaren tegen de leeruitspraken van 1942/43, zooals deze moeten gelezen worden, n.l. in het licht van Toelichting en Praeadvies. Door deze uitspraken was naar hun overtuiging n.l. niets minder geschied, dan dat „het accoord van kerkelijke samenleving“ was „veranderd en veranderd“. Niet, dat zij de opvattingen, zooals deze in de genoemde leeruitspraken werden gefixeerd „buiten de kerken willen sluiten“. Maar zij zijn wel

van oordeel, dat „ook de opvattingen, neergelegd in de Verklaring van Gevoelen rechtsgeldigheid hadden en behooren te behouden in ons kerkelijk samenleven, terwijl zij nu in feite uitgesloten zijn“.¹⁾

Het is nu uitermate belangwekkend na te gaan op welke wijze deze „friesche predikanten“ hun bezwaren tegen de leeruitspraken nader concretiseeren.

Zij richten zich namelijk tegen een aantal fundamentele uitspraken, welke Toelichting en Praeadvies als den z a k e l i j k e n i n h o u d der leerbeslissingen der kerk van Christus hadden voorgehouden en opgelegd.

Het zijn de volgende:

dat het genadeverbond „niet maar een aanbod van genade is, doch de genade geeft“;

dat de „speciale inhoud“ (het Praeadvies veranderde deze woorden in: „specifieke inhoud“) van „verbond en sacrament“ gevormd wordt door een „onvoorwaardelijke heilsbelofte aan de uitverkorenen“;

dat het genadeverbond in het algemeen is „de trekking waarin de gemeente Gods als geheel en elk harer leden persoonlijk door Christus tot God is gebracht“;

dat in Titus 3:5 en Hand. 22:16 wedergeboorte en afwassing der zonden „voorkomen als gaven, die aan den doopeling zijn geschonken“;

dat „voor onze belijdenis tot het wezen van het sacrament behoort, dat het geloof veronderstelt“;

dat „in den doop de wedergeboorte wordt verondersteld“;

dat volgens de eerste doopvraag den niet-uitverkoren doopelingen het recht op den doop „in zijn vollen, diepen zin niet“ toekomt; en hun doop niet „in vollen zin“ als doop wordt beschouwd.²⁾

Van al deze stellingen verklaren nu deze bezwaardenen, dat ze „niet op grond van Schrift en belijdenis aan de kerken kunnen noch mogen worden opgelegd. Wij hebben hier te doen met meeningen, ten aanzien waarvan verschil van opinie mogelijk blijft“.³⁾

Terwijl ze zoo den zakelijken inhoud van de leerbesluiten van 1942/43 als confessioneel-bindende kerkleer afwijzen, vragen deze predikanten tevens aan de synode een openlijke en duidelijke erkenning van de Schriftuurlijkheid, de confessionaliteit en dus de rechtsgeldigheid van wat de bezwaardenen als inhoud van hun prediking ten aanzien van de in geding zijnde kwesties in hun Verklaring van Gevoelen hadden bekend gemaakt.⁴⁾

Het spreekt natuurlijk vanzelf, dat, naar het oordeel van deze requestanten, de „binding“ aan de genoemde leerbesluiten moet worden opgeheven. En dat zij de schorsingen en afzettingen, welke in verband met deze leerbeslissingen hadden plaats gehad als door en door onrechtvaardig beschouwen, behoeft ook geen nader betoog. Deze schorsingen en afzettingen — zoo schreven zij — „hebben, voorzover de leer daarbij be-

„wedergeboren en in Christus geheiligd“ houden, dan

wilken wij aan ieder hierin volkomen vrijheid laten. Wij hebben er evenwel ernstig bezwaar tegen, dat de kerken ten aanzien van dat „houden voor“ haar leden in consensie binden door een confessionele uitspraak“.

¹⁾ Idem, p. 5.

²⁾ Idem, p. 5/6.

³⁾ Idem, p. 6.

⁴⁾ Idem, p. 7/8.

trokken was, wel plaats gehad op grond van verzet tegen leeruitspraken van 1942, maar dan toch zooals zij gesteld waren in het licht van Toelichting en Praeadvies. Omdat daardoor geëischt werd te aanvaarden, wat op grond van Schrift en belijdenis niet mag worden opgelegd, hebben deze tuchtmaatregelen geen goeden grond en moeten zij ongedaan worden gemaakt. Deze schorsingen en afzettingen — aldus nog steeds deze bezwaardenen — drukken zoo zwaar op onze consensie, dat wij ze niet kunnen dragen. Wij dringen er dan ook met alle kracht op aan, dat de Synode ze opheft of die maatregelen neemt, die er toe leiden, dat ze ongedaan worden gemaakt“.⁵⁾

Ten slotte komen deze friesche bezwaardenen tot de Synode met het voorstel:

1o. dat zij Toelichting en Praeadvies geheel intrekt en uitspreekt, dat naast de opvattingen over Verbond en Doop, in deze synodale stukken geleerd, in ons kerkelijk samenleven evenzeer de opvattingen, neergelegd in de Verklaring van Gevoelen, rechtsgeldigheid hebben;

2o. dat zij de confessionele binding aan de leerbesluiten van 1942 opheft;

3o. dat zij die maatregelen neemt, die leiden tot het ongedaan maken van de schorsingen en afzettingen, die uitgesproken zijn ten gevolge van verzet tegen de leerbesluiten van 1942, gezien in het licht van Toelichting en Praeadvies, omdat deze niet op goeden grond hebben plaats gehad en derhalve niet te dragen zijn“.⁶⁾

Zijn deze bezwaren reeds zeer „zwaar“, nog ernstiger is de klacht der friesche predikanten over de kerkrechtelijke manipulaties der synodes van Sneek en Utrecht.

Voorreest stelde de synode van 1942 leeruitspraken vast, zonder de kerken er van tevoren in te hebben gekend; zonder dat er één enkele aanklacht betreffende de leer bij haar was ingekomen, noch eenig appél behandeling van vragen aangaande de leer aan de orde stelde. Zoo handelend overschreed deze Generale Synode haar machtsbevoegdheid zeer ver en

⁷⁾ Idem, p. 8.

⁸⁾ Idem, p. 8.

INHOUD

Hoofdartikel Bezwaarden over en onder de synodocratie, 52.

Uit de Schrift Daar spreken, waar Abraham staat (Rom. 4:17; 2 Cor. 12:19).

Kerkelijk leven „Roepen“ of „noemen“: 1.
In volle harmonie;
„Ze“ draaien weer;
Erger dan de Mormonen?

Politieke en De crisis van het gezag in het Sociale leven bedrijfsleven, 5.

Opvoeding Beroepskeuze, en Onderwijs

Zending Eenige opmerkingen naar aan- en Evangelisatie leiding van Dr J. Verkuy's dissertatie, 2.

Boekbespreking

Groninger Brieven

Persschout Dr Nauta: Kuyper zei zoo maar wat; Dr Nauta over ons en over de „eenheid“;
Samenspreking? Ze luisteren niet eens meer, óók niet naar elkaar.

Kerknieuws

besloten, aan de e zoeken met de ta, teneinde zoo pondentie. Deze kerken, blijken den achten aan

ELIJKEN. De dat ten opzichte ngde huwelijken u niet noodig is, e te zien, dat het in huwelijken op

Nadat het syno- zeten had, werd leref, Kerk plot- vanwege de ker- loor de syn. ge- eschil, waarover ben te doen. raad vrij, terwijl veevens deed.

CONFERENTIE. dag 25 Augustus , Arnhem. In de anvangst, zal Dr r: „Het Verbond n de middagver- rancke van Rot- De kerk in het g

ODE. De classis dan rapporteurs tellen en aan de irs of prae-advl- voren schriftelijk n van de agenda regel, dat indien e tot het inzicht n de vergadering andeling van dat erstande, dat de de of een harer i: in afgehandeld.

DER MILITAI- oote Lindt heeft meeningsverschil eestelijke verzor- ia, te overwegen kerkelijken weg f ook uitbreiding 1946.

is J. Buskes viel (U.) aan, die de s Buskes citeerde Okma vroeg toen enen persverslag, e P. v. d. A. Ds aan uw verzoek . In ons blad op nde week enkele nken, indien het ne en toch voor op u deze studie- le. Ik heb echter udschets verge- uw rede gaf, zult ering is „Trouw“

ntichristelijk; tij zich heeft ge- van het marxie-

telijke gedachten. aljn vreugde niets erp en principeel, dan uw rede vol-

elen en bestrijden enverslag. Vergis het verslag van

G GEZOCHT tember door 24- G.G. (vrijgem.), gezin. Geen was, Brieven No. 383, formatie“, Goes.

ITEN

gels, Meubelen, koperwerk, Doe- coopt en verkoopt OUD-HOLLAND, c. ROTTERDAM, Vrieselaan 80 a, 6466.

voor terieur tseubary advisew

rtsenberg C.V. skanaal

¹⁾ Om recht, reviste en hereeniging, p. 4/5.

²⁾ Idem, p. 5. Ook de bezwaardenen verklaarden iets der- gelijks. In hun Verklaring van Gevoelen schreven zij tanners: „Wil iemand de kinderen der geloovigen voor